

RITNINGSPROJEKTET KARP 2011-2012

Inledning

Med stöd av kyrkoantikvarisk ersättning har det genomförts en ritningsinventering över kyrkobyggnaderna i Karlstads stift. Uppdraget genomfördes av Region Värmland, Värmlandsarkiv (Värmland, Karlskoga och Degerfors kyrkor) och deras ”underkonsult” Landsarkivet i Göteborg (Dalslands kyrkor).

För samtliga kyrkor skyddade enligt kulturminneslagen har vi nu skapat en ritningsförteckning i en databas. Databasen och förteckningen kan på ett överskådligt sätt orientera oss om vilka objekt som har eller saknar ritningar. Saknas det ritningar bör sådana tas fram, vilket vi hoppas kunna genomföra i ett efterföljande projekt. Databasen ska också fungera som underlag för att avgöra vilka ritningar som kan vara aktuella att digitalisera.

Församlingarna kommer på sikt att få inloggning till databasen. Målet är också, som nämnts ovan, att en kyrkobyggnads ritningar ska finnas tillgängliga i databasen för snabb och smidig utskrift. Att databasen ska vara ett hjälpmedel vid till exempel projekteringar och andra åtgärder där ritningar behöver tas fram eller levereras som underlag för arbetet.

Projektorganisation

Projektet styrdes genom en grupp bestående av:

Maria Linder och Gunilla Wetter, Karlstads stift
Thomas Kvarnbratt, Fredrik Danielsson och Karin Wiik, Värmlandsarkiv
Petter Torsein, Landsarkivet i Göteborg

Utförare var projektanställd personal på Värmlandsarkiv, respektive Landsarkivet i Göteborg. Värmlandsarkiv ansvarade för att projektets aktiviteter utfördes enligt projektplan.

Tidplan

Inventeringen inleddes i Värmland 2011-07-01, och i Dalsland 2011-10-01.
Inventeringen avslutades senast 2012-03-31.

Förutsättningar för inventeringen

När staten och Svenska kyrkan skildes åt år 2000 skulle de flesta delar av Svenska kyrkans arkiv överlämnas till landsarkiven då dessa handlingar betraktas som statlig egendom. Ritningarna är just en arkivhandling som förklarade som statlig handling och ska genom landsarkivens försorg förtecknas och förvaras säkert. Ritningarna till kyrkobyggnaderna i Karlstads stift har begärts in och finns därefter utplacerade i tre arkiv, i Karlstad, Göteborg och Uppsala.

När församlingarna överlämnade sitt arkivmaterial glömde många församlingar att ta kopior på värdefulla ritningar eller sina ritningsförteckningar. För att få en bild över vilka ritningar som finns på landsarkiven men också på läns museerna arkiv initierades detta projekt.

Några församlingar har heller inte velat lämna in sina ritningar då de är ett viktigt arbetsmaterial. Genom detta projekt har församlingarna kunna upplysas om sin skyldighet och fått förtroende för landsarkivens förvaltning.

Genomgång av kyrkoarkiven

Karlstads stift hade identifierat och listat 161 kyrkobyggnader, vars befintliga ritningsunderlag skulle inventeras. Inventering genomfördes av de kyrkoarkiv som levererats från församlingarna till respektive arkiv. Ritningar förekommer normalt i arkivserierna O I respektive O VI. Uppgifter om förekommande plan-, tvärsektions- och fasadritningar för de 161 kyrkor som listats förs in i en av Värmlandsarkiv utvecklad databas. Varje kyrkas arkivakt gick igenom. Uppgifter om förekommande plan-, tvärsektions- och fasadritningar för kyrkorna fördes sedan in i en accessdatabas skapad för Karlstads stift.

Inventeringen omfattade även relevanta ritningar som fanns kvar i församlingarna. Uppgifter om dessa eftersöktes i första hand genom att en enkätförfrågan ställdes till respektive församling. I andra hand fick besök genomföras av projektutförare. Inventering genomfördes också av eventuellt relevanta ritningar, som fanns i respektive läns museums kyrkobyggnadsakter.

Omfattning

Uppdraget till arkiven innebar följande:

1. Utveckla en databas för registrering av relevanta ritningar.
2. Arkivgenomgång och fältarbete.
3. Sammanställning av inventarieresultatet i protokoll och databas.
4. Genomgång med referensgruppen.
5. Översändande av sammanställning och databas till stiftskansliet.

Resultat och fortsättning

163 kyrkor har ingått i projektet. 3037 ritningsposter är nu registrerade i databasen. Databasen finns än så länge bara tillgänglig hos stiftsingenjören. Målet är att den senare ska bli tillgänglig för församlingarna via stiftets intranät. Ett annat mål är också att upprätta ritningar över de kyrkor som saknar relevanta sådana samt att börja scanning av ritningar för att göra dem mer tillgängliga.

Kostnadsredovisning projektet

Karlstads stift har blivit beviljat kyrkoantikvarisk ersättning för projektet. Ett beslut om KAE 2011-2012 (PHS 32 552) fattades av stiftsstyrelsen om 700 000 kr.

Fakturasammanställning

1. Region Värmland, faktura 36103351	28 125 kr
2. Region Värmland, faktura 36105482	100 000 kr
3. Region Värmland, faktura 36107243	50 000 kr
4. Region Värmland, faktura 36107691	100 000 kr
5. Region Värmland, faktura 36201031	50 000 kr
6. Region Värmland, faktura 36201544	50 000 kr
7. Region Värmland, faktura 36201906	250 000 kr
8. Revisorskostnad	5 000 kr

TOTALT 633 125 kr

Projektet har sålunda blivit något billigare än projekterat.

Maria Linder
Stiftsingenjör